

Paoro

Timoteo

Oosa Iyoteparia

Teepotari

1 Kúira Timoteo wa'a aamo kahtiachi. Nee Paoro Riosie Weratiame weratiamea, i'ka weemera ahjarichi simiyame nayewemichio Riosi e'rarie uhjuratiamenia, yomatiame ahkai ti'tijoeri no'o nayewemichiopua, i'ka weemera ahjario aataoi ahpo Taanachi Eesusi paparasoo kiamo tuuyame. ²I'ka iyojura iyotiamenia aamowichio Timoteo, no'o taanachitia Riosichi tiameo. Aamoo neea, taamo Noono tewekachi kahtiameo, Apoe Eesusi Riosie Weratiameopua tiameo, ahpo aamo tesiwa e'rewaeo, aamo iikachio ta'iria yasirewa kiajeraninia.

Riosie Weratiame chiia pichiwataniame

³Nee Paoroa, senepi taawechi aamowichio nayewiainia Riosio, cheriwema ki'yamenia pu'kao, aamoo kaawe teetotiamekopua, aamo Riosichi teetowa tehkiwachipua. Nee Riosieo ahsieme cheriwetiameko no'o tatakoriario e'raka yorakiamenia, no'o ehkoriaami noonoriwa te'ta Riosi iyoririachitia inisitoka. ⁴Senepi aamo iijinatepaio, aamo nanararia iijinatepamenia aamo mochikachi o'inia machenarioio. Wa'a tiame iijinatepakaopua, eenechi tísia aamo tetewinariapame neea, eenechi aamo ahjama tísia kaawe eranarekaopua. ⁵Nee aamo tetewinareka yasitoamepua tiameo, tísia aamo iijinatepapaopua, Eesusi Riosie Weratiamechi aamo paparamekoo, ki'yami Raira tewaniame aamo su'su Eesusichi paparariachitiaopua, aamo yeeye Eunise tewaniame Eesusichi paparariachitiaopua tiame. Ehpeo neea aamooi, wa'achitia tetewamepua, tísia Eesusi Riosie Weratiamechi paparáme.

⁶Pukaepa neeea, amochi oijenatejeraninia tahjewachitia amochi teetomichiohua, Riosi ye'kari amochi yahchariaopua, no'o amochi seekarepaka uhjurioiopua Riosi kaaweruma tuuyewari kihta seeweka nayewatumichioo, ⁷Riosio taamoo, kihta majawewa ki'yakamekopapua, aataoi kihta seewewa. Riosia apoeekamera taamo utewataniame erakotiamepua. Riosia tamochi yahchakamehua tiameo, taamo ahpo nakika mochtopua erakoniamie, pu'ka nakiwarie taamo nokisimichiohua aatachioi, kihta ki kaawe teerepuame aamo teerepuawichio aata aamo masitiachio. ⁸Wa'a teeka ku'itoniamekapamua Riosieo, ka'te suuwe e'raka nayewamitiamua aataoiomua, i'ka Eesusi taamo Paamirachi simiyame nayewaiopua; peereso aamo yachapo tuuwai, noochitia Eesusi taamo Paamirachi simiyame nayewatuapaopua. Ohsotiamua, tísia wa'a chaaneniaiopua, tísia aiwatoaimua taamo Paamira Eesusichi simiyame nayewatuapao, erasika anachatopuapua pu'kao, no'oo te'ta teetoriachitia. ⁹Riosia kihta yoorarie natetewachi taamo newipatekamehua, taamo apochiche teetoka taamo ahjatomichiohua, Riosia wa'a tiame inatakamekapapua, naayachisi o'inia, ahpo tísia taamo nakiwari, taamo ne'netenariapapua, yooma ihta Eesusi taamowichio iintoriaeopua. Wa'a iintokame Riosia tamochio, yooma ahpo Taana Eesusichi paparakamewichio inatakao. Wa'a tiame inatakame Riosia, ke'chu kihta i'ka wehjoarikoio. ¹⁰Pu'ka ke'chu naayachi ahpo e'raria taamo tetewitiamepua ehpe taawechiamio, ahpo Taana Eesusi naawateriachii tetewitekamehua. Puuu ahpo naawateria iintokamekopua taamo newipatekao, wahjipari utewarira newitosaapapua. Puuu Riosi naawateria iintokamehua tiameo, taamo ma'chiamie paheteteopua, ahpo kaaweruma tuuyewarichi simiyameo, aachin teeka taamo teimeri weemera ahjariopua, ahkasi ki wahjiamesi ahjaniamieo.

¹¹Riosia no'oo, apoe wa'api weerakamehua ki i'isaeri nayewatumichioopua, ahpo naawateria Eesusi tewaniame taamowichio iintoria nayewemichioopua, yooma ti'tijoeopua ooweruoiopua tiame. ¹²Pu'ka yoorapa i'wa kahtiamenia peereso aiwakao. Nape wa'a teereniainia i'wao, kiisi tesiwa erapame neeea, ki teesa ahjachi oowe e'riamekapaopua, aatanachi no'o paparariao, pukachi te'ta ahjachi erapame neeea. Pukaepa kiisiki se'wi erapamenia, apoeopua tísia ahpo utewarie no'o ku'isiamekopaopua, i'ka tehki ki teeweka no'o simitemichio no'o ki'yariachiohua, te'ta utewaeme kaawe neesetokaopua, ahkasi yomatiamie no'o yoorachisi i'ka tehki no'o nuureriaopua, ahkasi Eesusi eenechi eenachisi teeretopuameo.

¹³Wa'a tiachio muuu Timoteoa, te'ta no'o masiteria inamuriachitia masitepuapua, aataoi aamo masitiaopua, pu'ka

te'ta kaaweruma Eesusie tuuyewario, kiisi se'wi ikika masiteka. Muuua tiameo, kiisi se'wi teetopuapua Riosie Weratiamechi aamo paparaopua, Riosie Weratiame nakirewarachi yasitokaopua. ¹⁴Te'ta Kaaweruma Riosiwari ku'iwarie tamochi yasitoameopua, te'ta kaawe neesetopuapua, i'ka pichiwarichi simiyameo, Riosio aamo te'ta masitemichio ki'yariao.

¹⁵Nane'riame muuupa, yooma Asia weechiami no'o kahtiachi e'enakameopua, yooma eenechi nonowakamekopapua; ooka puuua wa'asi Asia nonowakamea, Iijero tewaniame, piirea Eremojene tewaniame enekamepua. ¹⁶Onesijoro tewaniame ta'perachio, Riosio te'ta kaawe teewejeraninia pu'kao, pu'ka Onesijorokamera tísia kaawe iintoriopua weesa no'o ku'iwa u'yepakao, i'wa peereso no'o yachatiachio, kihta suuwe erapaka, no'o peereso yachatioipua. ¹⁷Ohsotia puuua i'wa Rooma weruma muuwarichi asisaopua, no'o yaapi e'raka i'yariapua ahkasi no'o tewayachisi. ¹⁸Tísia kaawe enemiihua pu'kao, Apoe taamo Paamira Eesusi eenechi enasaa, itapiti tísia kaaweruma tiame ikitesaa. Muuu Timoteoa nane'riame muuupa, Eejasio aamo ahjama taamo mochikoio, tísia kaawe taamo ku'iriopua Onesijoroa.

Riosie Weratiame kaaweruma soontarowara eneniame

2 Pukaepa muuu Timoteo no'o Riosichi taanachitia yasitoamea, ka'te wirepamitiamua aamo Riosichi teetowao; ohsotia utewaeme teetopuapua aamo Riosi tehkiwachio, yooma Riosie Weratiame utewari aamo kiasiaeo. ²Muuua no'oo muuwaeme ti'tiijoeri no'o masiteria tetewiriachitia inamuriachitia tiame, pu'ka masitenurapuapua aamo ajawasiao, ahkaoi mochiwachiami enapaio.

³Pu'ka aamo tehkiwachi ahkaoi aamo ihtoachio, te'ta Riosie Weratiame soontarowachitia teeretopuapua, ihtaoi aamo aiwasiaio muuua, anachatopuapua. ⁴Muuu Timoteoa ka'te papakimitiamua itapiti ki Eesusi Riosie Weratiamee aamo nuuretiachio, aataai kaaweruma soontarochitia enenariaa, kiisi se'wi ihsiamepua ahpo te'ta kapitai nuureretiao, seesenu nokiwachi papakikaopua, ahpoche nuureretia iyorika teeretoamechepua. ⁵Wa'achitia newitowa te'ewa nokayameai, te'ta kaawe te'epua yachatiameche na'naritomerichepua; ki pu'ka kaawe te'epua ki na'naritosaa, kiisi newitomeripua. Pukaepa muuuai Timoteoa, tísia kaawe teetoka i'tomerichemua, Riosichi aamo tehkiwao; wa'a aamo teetoame enesooopua Riosia, tísia kaawe aamo iintorio tuumapua. ⁶Aata ahpo echaria tísia kaawe neesetokamea, tísia paarasatemeripua ahpo echariao. Wa'achitia muuu Timoteoai, tísia paarasatemeripua muuua Riosiwichio aamo ihsika teeretorio. ⁷Naakoo, kaawe ne'nemitiakoomua i'ka no'o aamo chiiio, Apoe tewekachi kahtiame taamo Noonoo, ihsisimeripua aamo te'ta

Paoroa perekarichio, tarachi kaarenae o'yeraeka yasitenia. (2:9)

pahtetekao, achin tiamekoopua no'o aamo chiiao.

⁸Ka'te natakepamitiama aamo masitia tuuyemiao, yooma Eesusichi simiyame eee teereriame: Eesusia ehkoriama Raawitaru tetejimarisiwachi o'inia tijoetutetiamepua Riosieo, Riosi Taanarachitia naawakao; neipami taamo tatakoria cho'weka mukisaapua, eenechi oijenasaapua, tewekachi moonakamepua ahpo Noono kahtiachi. Puuupua no'o te'ta kaaweruma tuuyetooa, achin teeka taamo tatakoria mochitowachi newipatetiamea.

⁹Pu'ka Riosie Weratiame tuuyewarira tuuyesika yasitoapao, káátisia aiwari anachaka yositoamenia, ahkasi kaarenaeoi o'oyaekaopua i'wao, káátisia aaata ko'yamechitia. Nape neea kaarenae o'yaeka yachanioio, Riosi kaaweruma tuuyewaria, kihta o'yetiamepua, aaataai kaawe ahjachi pichikeme tiamepua. ¹⁰Neea wa'a tiachipao, kiisi toaka simitiamenia Riosi kaaweruma tuuyewario nayewatukao, tisia aiwaka yasitoai i'wao. Neea ihtaoi kokosa yoraniaio anachaka yasonariamenia, Riosio yomatiam e ahpo Taanachi paparakameopua, ahpowichio uumichiopua, ahpo tatanachitia iintapaka, pu'kao ahpo tatakoria newipateriaopua, ki wahjiamesi ahjari kiamichiopua.

¹¹Ihji no'o chanimia Riosie Weratiamechi simiyamea, pichiware puua:

Teeme Riosie Weratiame ahjama mukukameka erakoame enesaa, pu'ka ahjamakamera mochimia eenechi oijenakameko erakometepua, tewekachi Riosie Weratiame ye'karichi.

¹²Eesusiwichio kokosari anachaka mochitokamekai teemea i'wa weechio,

Riosie Weratiamee apochi uupuamepua, ahpo ahjamakamera mochipuawichiopua, ahpo tewekachi ye'karichio.

Taamo Eesusi ahjama te'terewa ka'itasoo, Apoe Eesusia tiameo, wa'achitia taamo ka'itamapua, ahpo taamo ahjama teerewao, wahka ihtoriachi te'ta kateweri taawechio.

¹³Teemea Eesusichi paparai ki kaawe noonoikoio,

Apoeo kiisi taamo toayamepua ahpo nakiraeo;
 ka'chitia wa'a iintomeri tiamekapaopua,
 ahpo Riosi nakiwariwae tisiwa taamo nakiyamekapaopua.

Piiripi Eesusiwichio tekipaname kaawe iintoria nayewaniame

¹⁴Muuu Timoteoa, pu'ka aamo ajawaria masitemichioo, yooma i'ka aamo no'o iyoteparia, inatepateka masitenurapuapua pu'kao. Pu'ka aamo ajawaria masitemia keepumeriopua tiameo, Riosi tetewachi chaanenurapuapua, kihta naawesari chaachapanurepuapua pu'kao, kihtawichio kaawekameopua, nekakome chaachapaniame nayewaniameoi, kihtawichio kaawekameopua; wa'a tiame naawesaria, kaawe erakoka keepuamekaiopua Riosi kaaweruma tuuyewario, nahsinapatemeripua keepuameoi. ¹⁵Muuu Timoteoa Riosi tetewachio, utewaeme tekipaname enepuapua Riosi tehkiwachio, tísia kaawe teetoame Riosi kaaweruma tuuyewari masiteniamechio. Wa'a teetoka masitiame enesaamua, kihta suuwe erapamerimua itachioi itapitichi aamo yoorao. Kihta nekakome cheeka masitiame enesaamua, kihta Riosie teripuame teeremerimua aamo masitewachio, te'ta kaawe tiame teetoka masitiamekapaomua, te'ta pichiwarichi simiyameopua, Riosi naera. ¹⁶Itapiti Riosichi simiyame aamo nayeoiopua aatao, ka'te aatae aamo se'wi ikimitiamua, aata peyachí ki Riosichi simiyame nayewanariameeopua; wa'a tiame peyachi papakiwachioopua nayewamiao, oowera se'wi ikiniame ikitiamepua. ¹⁷Puuu wa'a te'tiame naawesari kihtawichio kaawekamea, taamo wa'api soopamapua, ko'koame ka'chi iika yachapaniame ikiniamechitia ikiwamepua. Wa'a ikikameka te'teriame iimeneoa, iireto tewaniameopua tiameo, ¹⁸Riosi pichiware masitewaopua, se'wi masitiamekapa wa'a ijikikame puuua. Puuu wa'a iikame ti'tijoea, pu'ka ti'tijoeeri mukukoi eenechi oijenaniameo, ikikamekopa chaachapaka masitiamekapa. Puuu aapoea pu'ka eenechi oijenaniameo, taamo iikachiche wa'a erakoniameko tuuyamepua, Riosio ki taamo oijenatemerikopua, eenechi weemera weerewa taamo ki'yakaopua. Yooma i'ka inamukamea, wekamupakamepua ookapiopa, Riosichi paparameo. ¹⁹Nape Riosia, se'wi masitiameopua ahpo pichiwarichi simiyame tuuyewario, tetewaka yasitoamepua aatanakamerakopua ki ahpo ijinuwao. Riosi pichiwariraa, kaari nawateraka tiamepua, pukachi nawaterachi eee cheeka iyotetiame: “Apoe taamo tewekachi kahtiame Noonoa, te'ta machika tetewamerapua ahpo ijinuwao.” Piirechi Riosi pichiware wa'achi nawaterachi iyoteriaapua tiameo, eee chiiámepua: “Yooma Riosie Weratiamechi te'teriamea, te'ta Riosi pichiwarira masitiamerapua, puuua te'ta pichiwa poanatakame enemetepua, ihtaai ki ka'karuma nokiwamechio.”

²⁰Aaata tísia paarasatiame ta'perawachio, ki ookapi itapiti iinuemepua tísia nateyame, itapiti pehtori o'roe netetiame, tataparasi meetarieoi netetiame, puuu oropetoria, tataparasi pehtoria tiame te'ta pahkotaniachiche ahjachi koi'wamepua. Nape wa'achi ta'pechioi iinueniamepua tiameo, senepi ko'komia ahjachi koi'wame, puuu wehchorie pehtoritatiamepua, kuuu oowarae netetiamekoio.

²¹Muuu Timoteoa, o'ro pehtorika tiame enemitia muuuu, Riosi ahjae tekipanania enenariaa ahpo tehkiwachio. Wa'a tiame ahjaera enenariaa Riosiwichioo, yomatiamae aamo se'wimetechemua ki ka'karuma nokiwameopua. Wa'a teeresaamua, yooma ihta Riosiwichio yoraniamewichio, ahsepari kaawe tiame enemirimua.

²²Ikicha enepamitiamua pu'ka tehtemari ki kaaweruma erakoka mochitoaopua, ihtaio ki kaaweruma ikotuwaioi, Riosichiche paparame ahjama teeremitiamua, kaawerumache inatatoka, i'ka eee tiamechitia: Riosichi paparaniame teetowa, nakirewa teetowa, ta'liria yasirewa teetoka tiame. ²³Ka'te nehjiamitiamua, ki inatari tiame iinatukewao. Puuu ki inatari iinatukewaa, oowera nekakowa chaachapaniameche mehtachamepua, ahkasioi nasiwaniame. ²⁴Aaata Riosi yorakiamea, kiisi papakimetepua nekakowa chaachapaniachio; ohso kaawe muuuu, kaawerumakamera enemitiamua aatachioi, ki ikanati nekayame; ye'kame enemitiamua aamo masitiachio; kaawe e'reka nayewepuapua aataioi, kihta yaapi e'raka nahsinepaka. ²⁵Aaata aamo masitia na'ara chaachapasoo, ka'te nekamitiapua pukachio, ohso kaawe te'ta kaawe erapua tiame nayewepuapua, tísia ma'chiamae tuuyeka aamo masitiao, ihtana achini tiamekopua aamo masitiao. Wa'a tiame aamo masitesoopua pu'kao, seenekachioi puuuu, aamo chiiao oowe erapamapua, aamo masitiao tísia pichiwariko nane'rekapa. ²⁶Wa'a iikapaopua te'ta aamo kaawe chiame pahtepaopua, riaorósi wisikuewachi ahpo ruhjikameko erapamapua, riaorósikamera masitia pichikeka mochitoriamekopua.

Achini teeremeri ti'tjoeri, kajuyachi taawechi

3 Wa'a tiiachipao muuu Timoteo, aamo nane'rejeraninia ehpiami kiisi kaawe nokiwamea, tísia epeche epeche teetomerikopua, ahkasi kajuyachi taawechiopua, eee te'tereniamae: ²waika taawechiamio ti'tjoeria, ahpochewichio erakoame enemiripua; toomichiche weemuame; ahpo oijerame ihta ahpo iinuekae; ahpo tiiao ki nu'nuntiko erakoame; ihtaio Riosichi simiyameo tísia na'ariame; kiisi ewakoame ahpo yayawao; kihta kaawe e'reka itipiamae, itapiti tísia kaawe ikitetiaipua; puuuu kiisi ka'karuma ti'tjoeri enemiripua; ³kihta ahpo katewenariame apochio aataioi ahjamao, kiisi aaata tesiwa e'riame enemapua; ti'tjioea ooweruapua tiameo, ka'chi iika ahpo teeweteme erakoame, ahpo ki kaaweruma

nokiwa ikotuwao; tísia na'ara chaachapame aataoi; tísia na'ra yoorame ahpó na'ara chaachapae; aataoi oorichitia ni'epanarewa erakoame; yooma ihta kaaweruma nokiwameo, seepurawaeme; ⁴aataoi ahpó kaawe uuyameo, pukamina na'ara nokayame; aataoi eeyowachi werapame; ki nu'uti ahpó erakoame; ahpó pu'serewache i'yaka mochtóamea, Riosikamera pu'serewa i'yaka mochtómetepua; ⁵Riosi iyoriameka nokayamea kiisi wa'a erakoaiopua, Riosi utewari ka'karuma enepatiameo, wehchi ipaka tetewamepua pu'kao.

Yooma pu'ka wa'a te'teríame ahjamao, kiisi ahjama teeremitiamua. ⁶Puuu wa'a te'teríame ti'tijoea, ahpó wihkuari na'ararieopua ta'pechiami asikokaopua ooweru piineri mochikachio, suwepori nokayamepua pu'ka ahjamao, kiisi ahpó wa'inameopua wa'a nokiwao, wa'a pu'seríamekapa. Puuu wa'a nokiwame pu'seríame oowerua, Riosi pichiware eepi keepuka yasítóamekaio, kiisi iyorika inamuamepua, ⁷ahpó ki ka'karuma ikotúwa pu'serewae, panisutóníamekapa. ⁸Puuu wihkuari ti'tijoea, ehkóriami Aanesika te'teríamepua Amperesi tewaniamekoopua tiame, puuu ookaa ehkóriamio, Moiseo ahpó kaaweruma Riosichi simiyame masitenarioiopua, ahpó wa'ínékame. Puuu ti'tijoe aamo masítia na'arekamea, te'ta wewekakamepua ahpó kaaweruma inatariwao, pukaepa kiisikoi inatamepua Riosi kaaweruma pichiware chíiao. Puuu ahsieme na'arachi wewekakamepua, Riosichi paparawachi simiyameo. ⁹Nape puuu, kiisi mehkasi mehtamítepua ahpó wístuki masítiaeo, yooma ti'tijóerie nane'riamekopua pu'kao, kiisi ijinatamekopua. Wa'achi te'teríame puuu ookaai ehkóriamio, Moisee ahpó wa'ínékameopua ahpó masítepuawichioo.

Paoro Timoteo tuuyewari ki'ya

¹⁰Muuu Timoteoa, kaawe machikamepua no'o masítewao, no'o aachin teeka yasítoriaopua tiameo, ihtana ne'netoka no'o teetoamekopua no'o masítewaeo. Nane'riame muuupa tiameo, no'oo Riosichi te'ta oowe e'reka yasítóamekopua, aachin teeka ki yaapi e'raka itapiti aiwaka anacháio, aachin teeka no'o nakika teetóriopua Riosichio, yooma ihta ti'tijóerichiópua tiame, kiisi toaka masíteka yasítokaopua, Riosi tehkiwachio. ¹¹Nane'riamemua aachin teeka no'o na'ara yoraretíopua tiameo, aachin teeka no'o aiwariopua Antiokía kahtiaopua weruma mochiwachio, Iikonio muuwari mochiwachio tiame, wa'a ikisa Rihtirá tewaniachi weruma muuwari mochiwachio tiame, aachin teeka no'o anachaka yasítorio, tísia no'o na'ara yoranióopua ti'tijóeri nanaarameo. Nape te'ta taamo Paamira tewekachi kahtíamea, yooma i'ka no'o na'ara yoranióio, no'o newípatekamepua wa'a na'ara no'o yoraniachio. ¹²Wa'atépua, aata Riosi nakiyachítia yasítónariamea, Riosie Weratiamechi te'teríamewichioo, wa'a ahpó yoraniame na'ara

yoraniame aiwameripua, nanaarameeo. ¹³Wa'a teerenioipua, puuu ki ka'karumaa, epeche epecheche teetomeripua ahpo na'ara nokiwao, puuu wistuki ma'masitiamea tiamea, epeche epechechi teetomeripua ahpo wisikueka masitiaeo, epeche muuwepateka ahpo wihkuarieo.

¹⁴Nape aamo Timoteo neea, aamo penipariakamera te'ta yorajeraninia, aamo te'ta kaawe tiio e'riamera, kiisi se'wika teetoka nane'riamekapa muuuu, aatanakamera iintoriopua aamo masitekao, ¹⁵pukeri o'inia aamo nu'utikoi masitenioio. Aamo su'suwa aamo yeeyewa tiame masitekamepua Ehkoriaami Iyoterichi chiiiao. Pu'ka Ehkoriaami Iyoterichi nane'rekame Eesusichi simiyame, wa'a iika Eesusichi paparakamemua Eesusichi newipamiapa, yooma ihta aamo tatakoririao. ¹⁶Yomatiamé Tumipirichi Iyoteriaa, taamo Noono tewekachi kahtiamee eratesiwae iyotetiamepua, ehkoriaami Riosi na'nayewaturaeo. Pukaepa tísia kaaweruma tiame puuuu, taamo ahjae masitepuawichioo;

taamo kaawe iintoso, pukae Iyoterichi Riosi chiiiae, kaawe taamo iintorio tuupuame teemea; ki kaawe taamo iintoso, pukae ahpo Iyotaperichi chiiiae, taamo terimapua; tísia kaawe ihsiamepua tiameo, te'ta kaaweruma teeretoka taamo ohjoremichioopua, yooma ihta Riosie kaawerumachi simiyameo, ¹⁷ahsepari taamo ye'kari penipatiamepua enepatiamepua, yooma ihtaoi kaawerumachi simiyame yorapuwawichioo.

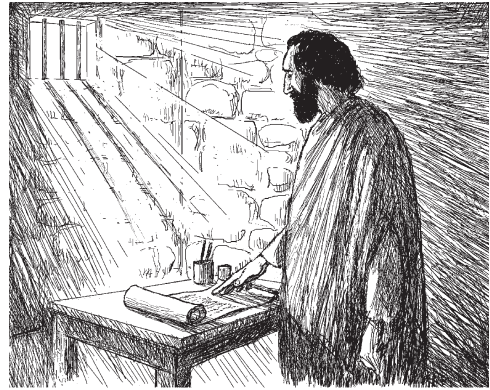

Illustration by Alice Paschal

*Aaata tijoea ehkoriaami Riosi
Tumipirichi Iyoteri ne'nena,
Apoe tewekachi taamo Noono
e'rariae iyotesiwatiame. (3:16)*

4 Pukaepa neea aamo Timoteo, taamo Noono tewekachi kahtiame tetewachi, taamo Paamira Eesusi tetewachioopua tiameo, ahsieme Riosi kaaweruma tuuyewari aamo nayewatumichio weeramenia. Muuuu aamo tuuyewarichio, Yooma aaata ti'tijoeeri tuuyepuapua i'ka Eesusi ihta wahka ihtoriachi taawechio, eenechi enamerikopua yomatiamé ti'tijoe ooweruopua tiame katewemia, yomatiamé ihta ahpo ki kaawe nokariao, ahjaka mochitoameopua pehjo, wahjipakameopua tiameo eenechi oijenatesaopua. Neipa ti'tijoeeri katewesaapapua, yawichi yasipameripua, ahpo ye'karichio yasipamiaopua yawichitumia. ²Muuu Timoteoa utewaeme aamo nayewatujeraninia i'ka Riosi kaaweruma tuuyewario, nape a'chitia keenako aamo nayewatumia tiioio, ki tiioioi. Aaata ki oowe e'riameopua

pehjiio Riosi kaaweruma tuuyewarichio, oowe erapatepuapua pu'kao. Aaata ki kaawe tiame iintosoo, terika tuuyepuapua pu'kao. Aaata ki ikanati pepenipame masitiaomua, ka'te nahsinepamitiamua, ohso kaawe kaawe tuuyeka pahtetepuapua pu'kao. ³Wa'a yooraka aamo masitejerania, ehpe waanami taawechiopua, epeche epecheche kihta inamunareka mochtomerikopua ti'tijoerio, Riosichi simiyameo. Oowera ahpo inamunariache keepumapua, ahpoche pu'seria keepuka mochtonaremapua. Wa'a te'teriapapua, ahpo pu'seria masitiame ma'masitarikamera, i'yaka mochtionaremapua. ⁴Wa'a te'teripaopua, ipaka tetewaka mochtioame enemeripua, pu'ka te'ta Riosi kaaweruma tuuyewario ahpo keepuka mochtoriaio. Naatikamera inamunareka mochtionapua, oowera maaewarichi simiyame ehkoriaami ahka nayewatiame, pu'kao kiltawichio kaawekame. ⁵Nape wa'a teeremioi muuu Timoteoa, pewatiame teetomitiapua amochio, kiisi sewina erapakaopua, pe'yachi wa'a teeremerikoio, ka'te sewina erapamitiamua. Wa'api teetoka masitepuapua, Riosichi eename newipatewaopua, ahkasi aamo ahsepatiachisi aamo yoramichio weratiaio.

⁶No'o Riosiwichio tehkiwa i'wa weechio, amori kajuyamenia, ki tehpe no'o yasitomeriko e'rame neeepa; no'o ahjario neea Riosiwichioo, no'o Noono tewekachi kahtiamewichio, no'o oowewariameko e'ramenia. ⁷Neeea Riosiwichio kaaweruma nasiwari iintokameka e'ramenia, no'oo ahsepari no'o iintokamekoopua pu'kao. Neeea u'masiwa te'etiame newitokameka e'ramenia. Neeea Eesusichi no'o paparariasichi wa'anaopua, kiisi toaka yasitoamenia Eesusichi no'o paparao. ⁸Pukaepa pu'ka te'ta kateweri taawechi enasoopua, Apoe te'ta Paamira Eesusia te'ta kaawe katewiamekapaopua peereichitiao, no'oo te'ta kaaweruma tetewikapaopua no'o kaaweruma iintoriawichioo, no'o te'ta kaaweruma tiari mo'koritemapua, yawichi o'ro mo'kori no'o mo'koritiamechítia, o'roe cheenkeritetiame, no'oo te'ta Paamirachio, kiisi se'wika no'o ahjachi te'ta paparaka yasitóriopa. Nape Eesusia ki no'ochekamera wa'a yorameripua, yomatiamé aaata apochi tísia inataka puuyetoka mochtokameopua tiamé, ahkasi ahpo eenechi eenariachisiopua, wa'a iintomeripua.

Paoro Timoteo nuurewa iintojerawa wa'asi

⁹Timoteo, kú'we enapuapua no'o ne'nemiao, amori neeche itipiame i'waopua wa'asio, amori ki'tiamepua aaata no'o ku'imeri i'wao. ¹⁰Reema tewaniamea, no'o toaka Tesaronika muuwarichi akipakamepua, epeche pu'serekamekapapua i'ka wehjoarichi iintuameo. Keresente tewaniamea, Kaarasia weechi akiparupua, Tiitoo Raamasia weerachi akipakapua. ¹¹Ruukache itipiamepua i'wao, no'o ahjamao. Muuua wa'ana enamiao, Marako i'yasa no'o u'yepapuapua,

pu'kao no'o ku'imichioo, tísia nakiyamekane i'wao. ¹²Tikikoo neeea, Eejasio uhjurakamenia pu'kao weruma muuwárichi, itapiti no'owichio yoramichioopua wa'ao. ¹³Muuua wa'ana eenaio, no'o kemajipora u'yepamitiapua, Karapo tewaniame ta'perachi no'o towaria. Wa'a no'o toakamenia tiame ookapi iyoteri pi'pirinatiamé, ookapi iyosi iyotetiame ahjama, paapiroe iyosi netetiamechi; pu'kakamera epeche ki natakepaka no'o u'yepamitiapua, pu'kao tísia no'o nakiyamekopapua.

¹⁴Arejantoro tewaniamea, sisioki tahtame chonaka tekipanamea, kiisi kaaweruma iintokamepua i'wa noochio. Nape pu'kao, Apoe taamo Paamirakamera nane'riamepua pu'kao, aachin teeka ahpó katewemiaopua pu'kao. ¹⁵Enasaapa muuua, kaawe aamo inatepuapua pu'kao, ki nu'uti no'o wa'inekamekapu puuua, i'ka Eesusichi simiyame taamo i'toa nayewatukao.

¹⁶Pukeri peereichi no'o i'totioi no'o nehpuapaka ihsioio, aataai Riosichi paparame, ki no'o ku'ika nehpuapakapua. Nape wa'a te'terekoí pu'kao, kihta nekajeraninia Riosio pukachio. ¹⁷Nape Apoe Eesusi no'o Paamirache no'o ahjama ihsikapua wa'a peereirachio, noochi yasitoamekapapua, no'o ku'ika simitetotekapua pu'ka Riosi newiparichi simiyame tuuyewario, ahkasi yomatiamé ki isaeri ti'tijoeri no'o nayewatumichioopua. Apoe Eesusi iintokapua no'o ku'ika newitotekáo, pu'ka tahpitika erakoamechi no'o wenejikao, ma'mawiyachitia no'o konariamechio. ¹⁸Pukaepa tísia te'ta no'o Paamirachi paparamepua, tísia oowe e'riamenia pu'kao, no'o newipatesimerikopua ihtaói kiisi kaawe tiame no'o natepasiachio, Apoe ahpó tewekachi ye'karichi ahpó ahjama yasimichio neesetomeriko tísia ahjachi e'ramenia. Pukaepa ki wahjiamesi cheriwema ki'yaka yasitoamenia. Wa'a ikijeraninia Eesusio, tewekachi kahtiameopua.

Kajuyachi teepotari; kaawe ikijera tiame

¹⁹Neeea yooma Riosichi te'teriamé no'ochitiao, teepotari uhjurenania: Pirihkawichioo, Aakirawichioo, yooma Onesijoro ohjoerachi mochikamewichioopua tiame. ²⁰Eerahto teepotepuapua tiame tetewisaa, puuua Koorintio muuwarichi itipikameo, wa'ami taamo u'matooipua. Tóximo tewaniameoi no'o teepotio tuuyepuapua pu'kaói, tetewisaa, Meerito muuwari mochiwachi no'o toariaopua, kokoriopao. ²¹Muuu Timoteoa, ke'chu tuuroi i'yapuapua aamo enamiao. Yooma ihjia aamo teepotiamepua tiame: Euwuro tewaniame, Puurente, Riino, Kauria, yooma wahjachi Riosichi poponiwachitia mochitoame pipiniwachitia tiamé.

²²I'wasi kajunane i'ka iyojurachi nayewakaopua. Aamo ahjama yasitojera e'riamenia, Apoe taamo Paamira Eesusio. Yooma Riosichi poponiwa pipiniwa tiameo, amochi tísia kaawe teewejeraninia Riosio. Wa'asi ihjia. Kaawe ikisa naaju.